

Hagvísar Seðlabanka Íslands

Yfirlit um þróun efnahagsmála

Seðlabanki Íslands
Mars 2006

Yfirlit efnahagsmála

Verðbólga jökst á ný í mars og hækkaði **vísitala neysluverðs** um 1,12% frá fyrri mánuði en hefur hækkað um 4,5% sl. tólf mánuði. Mest áhrif á vísitoluna hafði 16,9% verðhækkun á fötum og skóm í kjölfar útsöluloka og 1,1% hækkuð verðlags eigin húsnæðis. Kjarnavísitolurnar hækkuðu nokkru meira en vísitala neysluverðs milli mánaða, um 1,32% og 1,45% og það gerði vísitala neysluverðs án húsnæðis einnig.

Árs vöxtur **þjóðarútgjalfa** á fjórðungi 2005 var afar mikill, eða 22%, en þó minni en í fjórðungnum á undan. Hagvöxtur var töluvert minni en fyrr á árinu, eða 3,6%. Einkaneyslan jökst um 10,6%, sem er í takt við vísbendingar sem áður höfðu birst um einkaneyslu á fjórða ársfjórðungi. Innflutningur sló nýtt met, jökst um 33,9%, en útflutningur, sem hafði dregist saman í fjórðungnum á undan, jökst um 7,8% milli ára. Fjármunamyndun jökst um 35,4% frá sama fjórðungi árið 2004.

Mikil veltuaukning var hjá **skráðum atvinnufyrirtækjum** á seinasta ári, 72%, og kemur hún að mestu frá erlendri starfsemi þeirra. Hreinn hagnaður jökst um rúma 1,5 prósentu milli ára og nam 8,5% af veltu.

Viðskiptahalli við útlönd var alls 164,1 milljarður króna á árinu 2005 eða sem nemur um 16½% af landsframleiðslu. Þetta er met viðskiptahalli í hagsögu Íslands og á sér heldur enga hlíðstæðu meðal OECD ríkjanna. Viðskiptahallinn stigmagnaðist eftir því sem leið á árið og nam 20,9% af landsframleiðslu á síðasta fjórðungi ársins.

Vörubiðskipti við útlönd voru óhagstæð um 11,4 milljarða króna í janúarmánuði, en það er rúmlega sjö milljörðum meiri halli en í sama mánuði árið 2005. Vöruinnflutningur jökst um 47,5% milli ára og útflutningur um 9%.

Fiskafli í febrúar hefur ekki verið minni síðan á fyrri hluta áttunda áratugarins. Stafar það frems af litlum loðnukvóta í ár, sem er aðeins tæplega þriðjungur kvótans í fyrra, og stuttri loðnuvertíð.

Útflutningsverðmæti sjávarafla jökst um 7% í krónum talið í janúar þrátt fyrir dræman afla, fyrst og frems vegna verðhækkana á erlendum mörkuðum, en einnig jökst vinnsluvirði aflans og útflutningur á birgðum.

Staðgreiðsluverð **íbúðarhúsnæðis** á höfuðborgarsvæðinu hækkaði í febrúar um 2% frá fyrri mánuði, en um 1% að teknu tilliti til árstíðarsveiflu. Árshækkun íbúðaverðs var 21,7%. Verð fjölblysíð um 0,3% en sérbýli hækkaði um 9,5%. Er það mesta hækkuð á sérbýli síðan farið var að birta vísitoluna fyrir 12 árum og skýrist e.t.v. að einhverju leyti af fáum kaupsamningum.

Hægt hefur á vexti **útlána** innlánsstofnana undafarna mánuði og var tólf mánaða vöxtur þeirra 43,9% í febrúar ef horft er framhjá áhrifum gengis- og vísitolubreytinga.

Gengi krónunnar veiktist enn í mars og var að meðaltali 6,2% lægra fyrstu þrjár vikur marsmánaðar en að meðaltali í febrúar. Í kjölfar lækkunar krónunnar hafa verðbólguvaentingar aukist og voru raunstýrivextir, miðað við verðbólguálag til átta ára, að meðaltali 0,3 prósentum lægri fyrstu þrjár vikur marsmánaðar en í febrúar. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra skuldabréfa var einnig 0,2 til 0,4 prósentum lægri fyrstu þrjár vikur marsmánaðar samanborið við mánuðinn á undan. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa hækkaði hins vegar á sama tíma um 0,2 prósentur. Skammtímagvaxtamunur við útlönd hefur haldist nánast óbreyttur það sem af er marsmánuði.

Dregið hefur úr vexti tekna **ríkissjóðs** af sköttum öðrum en fjármagnstekjuskatti. Voru tekjur af þeim 9% meiri að raunvirði á tímabilinu október til janúar sl. en á sama tíma árið áður, en höfðu hækkað um 15% þrjá mánuðina þar á undan. Tekjur af fjármagnstekjuskatti í janúar, sem vegur langþyngst í innheimtu ársins, jukust um 3 ma.kr milli ára, voru 13 ½ ma.kr.

Í kjölfar birtingar talna um **hagvöxt** í Bandaríkjunum og Japan á fjórða ársfjórðungi 2005 hafa hagvaxtaspári Consensus Forecast hækkað fyrir árið 2006. Spári fyrir Evrusvæði hafa einnig hækkað og hækkaði Seðlabanki Evrópu stýrivexti sína um 0,25% í byrjun mars vegna vísbendinga um vaxandi verðbólgu.

Í Hagvísum er notast við talnagögn sem tiltæk voru 22. mars 2006.

Yfirlitstafla Hagvísá

I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar¹

Vísitala neysluverðs (VNV) (maí 1988=100)
Kjarnavísitala 1 (VNV án búvöru, grænmetis, ávaxta og bensíns).....
Kjarnavísitala 2 (kjarnavísitala 1 án opinberrar þjónustu)
Innlendar vörur án búvöru og grænmetis
Búvörur og grænmeti
Innfluttar vörur án áfengis og tóbaks
- mat- og drykkjarvörur.....
- nýr bíll og varahlutir
- bensín
- innfluttar vörur aðrar
Húsnaði.....
Opinber þjónusta
Önnur þjónusta
Dagvara.....
Innflutningsgengisvíitala (31. des. 1994=100).....

Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Breyting (%)			VNV sl.	Áhrif á 12 mán. br. fyrir ári (%)
		frá fyrrí mánuði	yfir 6 mánuði ²	yfir 12 mánuði		
mars '06	252,3	1,1	4,4	4,5	.	4,7
mars '06	142,7	1,3	5,0	4,2	3,7	4,7
mars '06	142,9	1,4	5,4	4,4	3,6	4,5
mars '06	132,8	1,0	8,6	2,9	0,3	1,1
mars '06	125,3	-0,7	8,6	4,0	0,3	3,0
mars '06	109,2	2,8	-2,7	-0,1	0,0	-0,1
mars '06	114,3	-1,1	6,4	0,7	0,0	-7,1
mars '06	115,3	0,0	-2,9	-3,1	-0,1	0,5
mars '06	147,2	-0,1	-11,0	10,7	0,5	9,9
mars '06	96,3	5,3	-1,1	-2,3	-0,4	-1,4
mars '06	228,2	0,9	12,5	13,7	3,0	15,7
mars '06	146,0	0,0	1,1	1,8	0,1	6,9
mars '06	148,6	0,4	3,9	3,5	0,8	3,5
mars '06	122,8	0,1	8,7	2,5	0,4	-2,3
28. febrúar '06	92,4	4,6	-0,6	-0,4	.	-8,5

Verðbólguvæntingar fyrirtækja	Vænt verðbólga 12 mán.	Breyt. siðustu könnun	Vænt 12 m. verðbólga fyrir ári	Vænt verðbólga á árskvarða næstu 2 ár	Vænt verðbólga á árskvarða næstu 3 ár	Hugmynd um verðb. sl. 12 mán.
febrúar '06	4,2	0,5	3,6	3,5	.	.
jan./feb. '06	4,4	0,3	4,0	.	.	4,0

1. Grunntímabil vísitalna: Vísitala neysluverðs: maí 1988; aðrar verðvisítölur undirflokkar: mars 1997=100. 2. Umreknað til árshraða.

II Framleiðsla og eftirspurn

Landsframleiðsla (ma.kr.).....
Þjóðarútgjöld (ma.kr.)
Einkaneysla (ma.kr.).....
Samneysla (ma.kr.)
Fjármunamynndun (ma.kr.)
Útflutningur vörur og þjónustu (ma.kr.).....
Innflutningur vörur og þjónustu (ma.kr.).....
Velta innanlandsgr. skv. virðisaukask.skýrslum (ma.kr.) ¹
Dagvöruvelta (nóv. 2001=100)
Greiðslukortavelta (ma.kr.) ¹
Velta skráðra fyrirtækja (ma.kr.).....
Sementssala (þús. tonn).....
Nýskráning bifreiða (stk.).....

Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
			næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Gildi	Breyt. f. ári (%)
4. ársfj. '05	255,5	238,5	-3,7	3,6	996,0	5,6
4. ársfj. '05	296,6	258,0	-1,4	13,8	1.130,6	14,9
4. ársfj. '05	157,9	140,3	4,6	10,6	599,2	11,9
4. ársfj. '05	62,3	57,2	-2,8	3,6	246,3	3,2
4. ársfj. '05	78,6	60,1	-5,7	35,4	285,9	34,8
4. ársfj. '05	79,6	78,6	-1,6	7,8	314,0	3,5
4. ársfj. '05	-120,7	-98,1	3,2	33,9	-448,6	28,4
sept.-okt. '05	208,2	177,7	5,1	11,9	208,2	-77,2
febrúar '06	115,6	106,1	-1,7	9,0	116,6	9,5
febrúar '06	51,9	47,3	-3,7	9,3	105,9	7,5
1. - 4. ársfj. '05	430,7	249,9	44,2	180,8	430,7	180,8
febrúar '06	21,2	15,6	7,9	35,9	40,8	43,8
desember '05	1.791	1.348	-9,7	32,9	25.934	57,2

Skýring: Allar breytingar fjárhæða á milli tímabila eru raunbreytingar. 1. Breytingar eru reiknaðar út frá árstíðarleirréttum tölum.

III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

Verðlag sjávarafurða í erlendum gjaldmiðli (jan. 1999 = 100)
Verðlag áls á heimsmarkaði (\$/tonn).....
Verð olíu á heimsmarkaði (\$/fat)
Botnfiskafli (þús. tonn)
Uppsjávarafli (þús. tonn)
Vörúutflutningur (án skipa og flugvél, ma.kr.) ¹
- sjávarafurðir (ma.kr.) ¹
- ál (ma.kr.) ¹
- aðrar iðnaðarvörur (ma.kr.) ¹
Vöruinflutningur (án skipa og flugvél, ma.kr.) ¹
Vöruskiptajöfnuður (án skipa og flugvél, ma.kr.) ¹
Útflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹
Innflutningur þjónustu (ma.kr.) ¹
Raungengi m.v. verðlag (1980=100)

Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársbyrjun	
			næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Gildi	Breyt. f. ári (%)
janúar '06	110,3	102,2	1,4	7,8	110,3	7,8
febrúar '06	2.359	1.883	-1,7	25,3	2.380	28,0
febrúar '06	59,9	45,6	-5,7	31,5	61,8	37,4
febrúar '06	51,7	53,0	60,0	-2,3	84,1	-3,0
febrúar '06	164,2	247,9	1.701,3	-33,8	173,3	-61,6
janúar '06	14,1	14,0	8,2	9,3	14,1	2,7
janúar '06	7,9	7,4	2,2	16,8	7,9	9,8
janúar '06	3,4	3,0	18,0	23,2	3,4	15,9
janúar '06	2,0	2,8	5,8	-23,8	2,0	-28,3
janúar '06	24,2	17,2	10,3	52,6	24,2	43,5
janúar '06	-10,1	-3,2	.	.	-10,1	.
4. ársfj. '05	40,1	25,5	0,0	71,5	92,2	-10,9
4. ársfj. '05	43,1	34,2	0,0	37,9	114,5	-2,1
4. ársfj. '05	111,4	99,9	5,7	11,4	107,0	10,2

1. Breytingar á vöru- og þjónustuvíðskiptum við útlönd eru á föstu gengi.

	Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting frá ¹		Frá ársþyrjun ²	
				næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
IV Vinnumarkaður og tekjur							
Fjöldi atvinnulausra.....	febrúar '06	2.338	4.155	-105	-1.817	3.015	-29,1
Hlutfall atvinnulausra, árstíðarleiðrétt (% af mannafla).....	febrúar '06	1,3	2,4	0,0	-1,0	1,9	-0,5
Atvinnuleysi skv. vinnumarkaðskönnum (% af mannafla)	4. ársfj. '05	2,7	2,5	0,9	0,2	3,1	0,0
Laus störf á vinnumiðlunum	febrúar '06	728	1.178	37,9	-38,2	1.272	14,1
Útgáfa nýrra atvinnuleyfa.....	febrúar '06	740	189	65,5	291,5	5.498	1.385,9
Útgáfa atvinnuleyfa alls.....	febrúar '06	1.001	275	49,4	264,0	8.033	1.337,0
Launavísitala (des. 1988=100).....	febrúar '06	284,4	261,9	0,6	8,6	269,6	3,1
Kaupmáttur launa m.v. launavísitolu (1990=100).....	febrúar '06	142,4	136,5	0,6	4,3	137,7	0,9

1. Breytingar á fjölda atvinnulausra sýna fjölgun/fækkun; breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósent); allar breytingar vísitalna og breytingar á útgáfu atvinnuleyfa og fjölda lausra starfa eru hlutfallslegar (%). 2. Meðal mánaðarlegur fjöldi atvinnulausra og lausra starfa það sem er árinu, meðaltal atvinnuleysishlutfalls en uppsafnaður fjöldi atvinnuleyfa. Breytingar á hlutfalli atvinnulausra sýna hækkun/lækkun (einingin prósent); allar aðrar breytingar eru hlutfallslegar (%).

	Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársþyrjun	
				næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Gildi	Breyt. frá f. ári (%)
V Opinber fjármál							
Tekjuafgangur ríkissjóðs (ma.kr).....	janúar '06	8,7	4,1
Tekjuafgangur ríkissjóðs, hlutfall af tekjum (%)	janúar '06	25,7	15,2
Hrein lánsfjárbörf (ma.kr).....	janúar '06	8,7	7,7
Hrein lánsfjárbörf (% af tekjum).....	janúar '06	25,9	28,1
Tekjur ríkissjóðs (ma.kr).....	janúar '06	33,8	27,3	-25,3	18,3	41,1	31,8
- án eignasölu og óreglulegra tekna (ma.kr).....	janúar '06	33,4	27,3	14,9	17,2	41,1	31,8
- af virðisaukaskatt (ma.kr).....	janúar '06	9,6	8,0	-1,3	14,7	5,4	4,8
- af staðgreiddum tekjuskatti & tryggingargj. (ma.kr)	janúar '06	9,8	8,8	5,0	5,9	10,4	2,3
- af innflutningi og áfengi (ma.kr)	janúar '06	1,8	1,7	-17,1	0,9	0,8	-57,1
Útgjöld ríkissjóðs (ma.kr)	janúar '06	25,1	23,2	-4,4	3,6	25,5	-3,6
- leiðrétt fyrir óreglulegum gjöldum (ma.kr)	janúar '06	25,1	23,2	1,9	3,6	25,5	-3,6

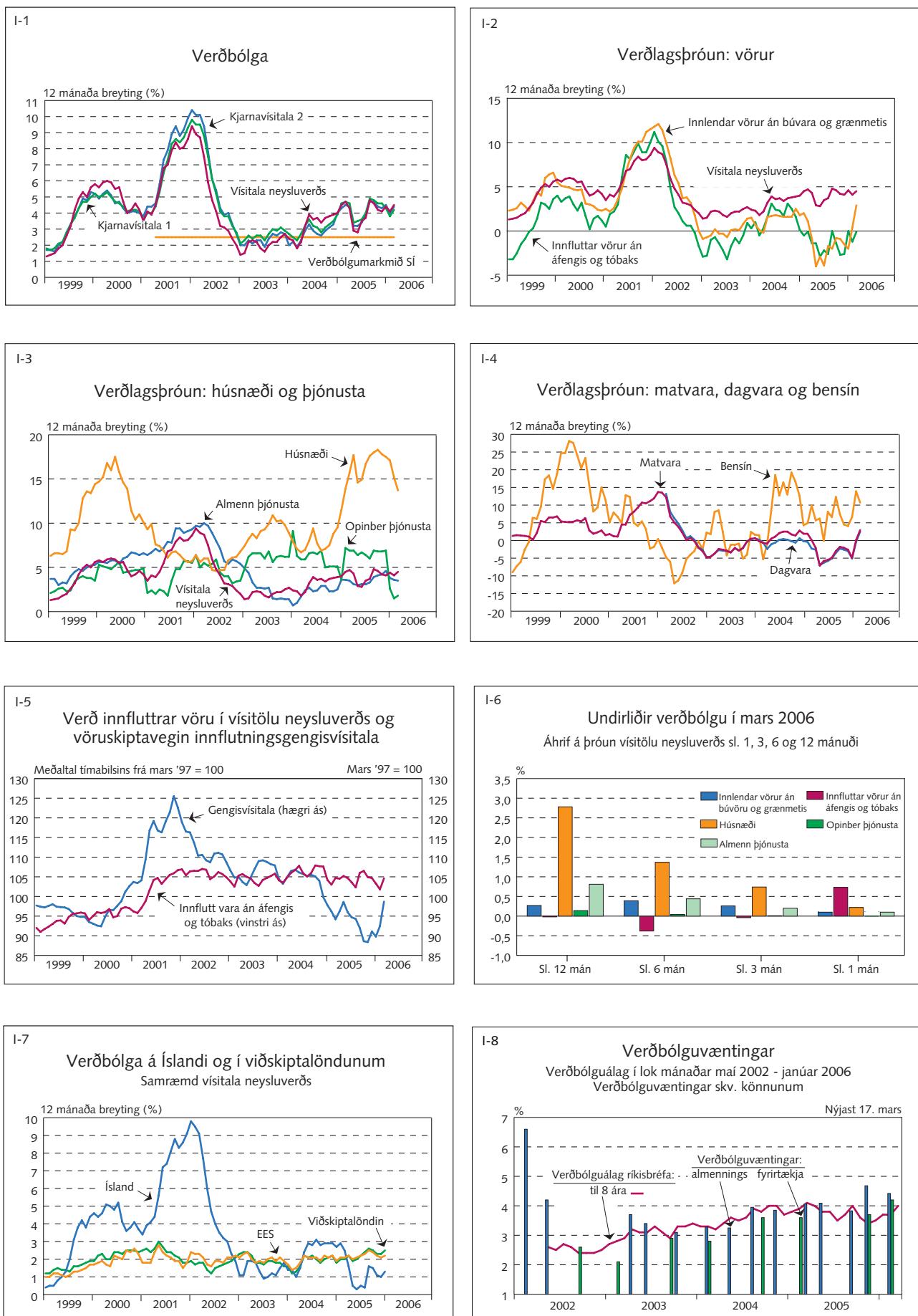
Skyring: Fyrstu fjórir dálkarnir vísa til 4ra mánaða meðaltala, hinir tveir til heildartalna frá byrjun árs.

	Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársþyrjun	
				næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Meðal- tal	Breyt. frá f. ári (%)
VI Eignamarkaðir							
Úrvalsvísitala, mánaðarmeðaltal (des. 1997=1.000).....	febrúar '06	6.647,9	3.800,9	9,8	74,9	6.349,9	73,3
Heildarvísit.aðallista, mánaðarmeðalt. (des. 1997=1.000)	febrúar '06	6.019,3	3.558,3	8,4	69,2	5.787,2	68,5
Velta, mánaðarleg (ma.kr)	febrúar '06	160,6	67,4	-51,9	138,3	494,6	293,9
Verð íbúða í fjölbýli á höfuðb. svæði (jan. 1994=100)	febrúar '06	290,3	244,9	-0,3	18,5	270,4	13,4
Raunverð íbúða alls á höfuðb. svæði (jan. 1994=100).....	febrúar '06	203,0	173,6	2,1	16,9	190,2	12,1
Aflahlutdeild (kr./kg.)	mars '06	1.725	1.170	3,0	47,4	1.431	21,9

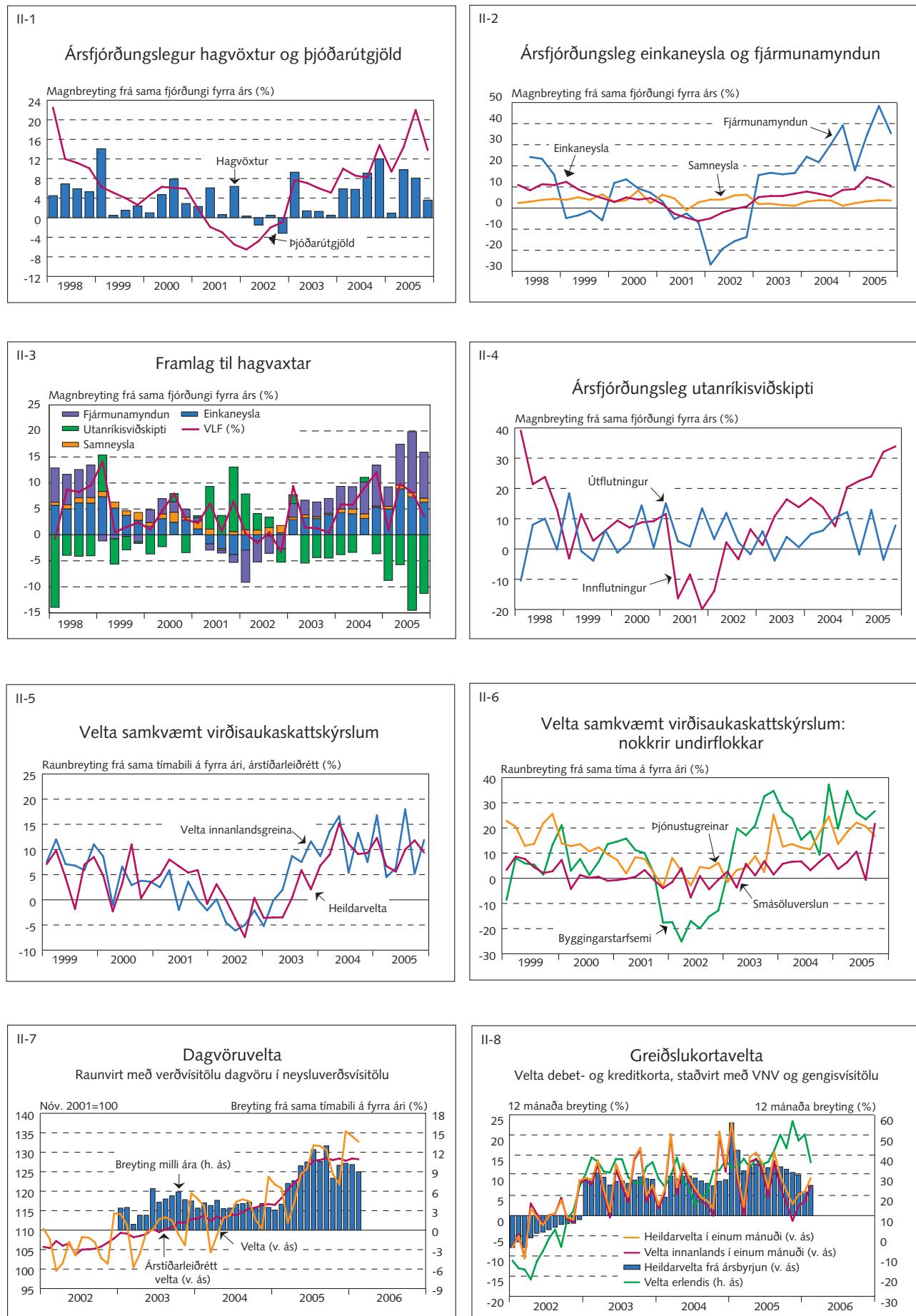
	Nýjasta tímbil	Nýjasta gildi	Gildi fyrir ári	Breyting í % frá		Frá ársþyrjun	
				næsta tíma- bili á undan	fyrra ári	Meðal- tal	Breyt. frá f. ári (%)
VII Fjármálamarkaðir							
Útlán innlásstofnana til innlendra aðila (ma.kr)	febrúar '06	1.815,8	1.196,2	4,9	51,8	.	.
að frádegnum áætl. gengis- og vísítoluáhrifum (vísitala)	febrúar '06	415,3	288,6	1,0	43,9	.	.
- að raungildi (jan. 2002=100)	febrúar '06	1,5	1,4	0,4	8,4	.	.
Útlán lánakerfisins (ma.kr)	desember '05	3.448,6	2.651,2	7,1	30,1	.	.
M3 (ma.kr)	febrúar '06	663,7	549,4	1,5	20,8	.	.
Stýrivextir Seðlabankans (%)	17. mars '06	10,75	8,75	0,0	2,0	10,67	2,23
Peningamarkaðsvextir, 3ja mán. (%) ¹	17. mars '06	10,4	9,0	0,2	1,4	10,3	1,6
Peningamarkaðsvextir, 12 mán. (%) ¹	17. mars '06	10,5	9,8	0,3	0,7	10,3	0,8
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (RIKB 100317) (%) ¹	17. mars '06	8,2	7,9	0,1	0,4	8,1	0,4
Ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (RIKB 130517) (%) ¹	17. mars '06	8,1	7,6	0,0	0,5	8,0	0,6
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150224) (%) ¹	17. mars '06	4,3	3,5	-0,3	0,8	4,4	.
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150234) (%) ¹	17. mars '06	4,2	3,5	-0,3	0,7	4,3	.
Ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (HFF 150244) (%) ¹	17. mars '06	4,1	3,5	-0,2	0,6	4,2	.
Ávöxtunarkrafa spariskírteina (RIKS 151001) (%) ¹	17. mars '06	4,1	3,5	-0,3	0,6	4,2	0,8
Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparísj. (%) ¹	17. mars '06	16,2	14,3	0,1	2,0	16,1	2,1
Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparísj. (%) ¹	17. mars '06	6,8	7,6	0,1	-0,8	6,7	-0,9
Gengisvisitala krónunnar (31. des. 1991=100) ¹	17. mars '06	89,8	108,7	-16,0	-18,9	97,4	-13,3

1. Allar tölur nema í tveimur öftustu dálkum miðast við 4 vikna meðaltöl, til þess dags sem tilgreindur er.

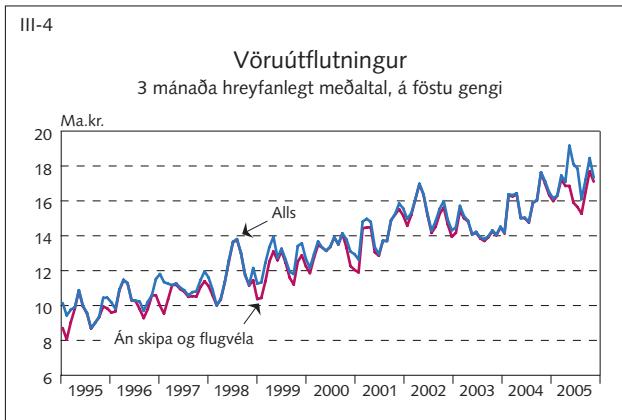
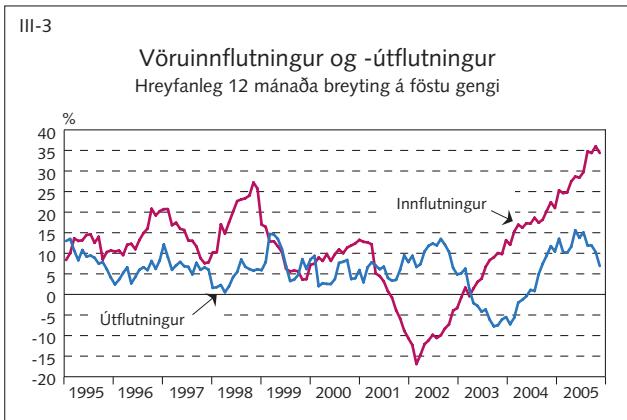
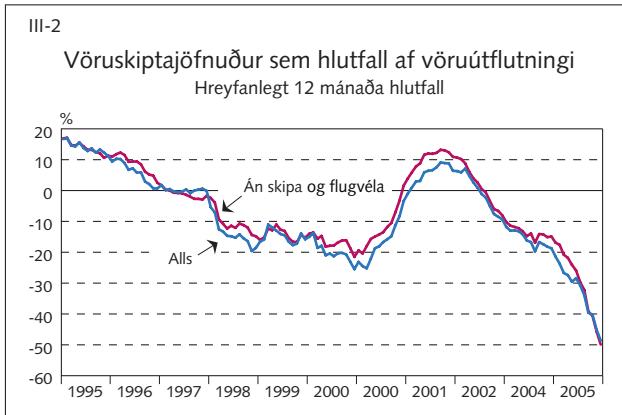
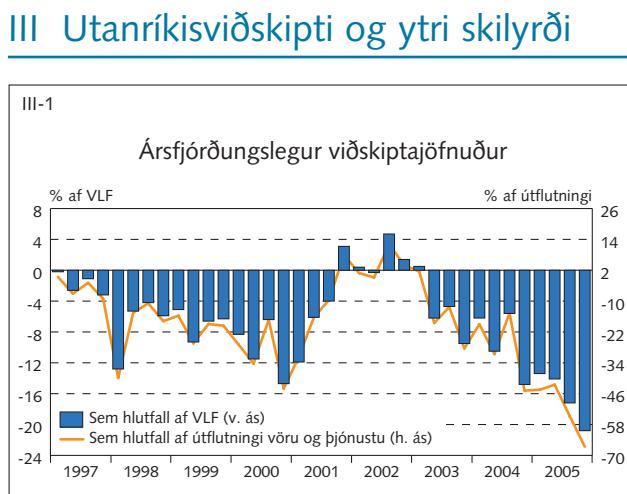
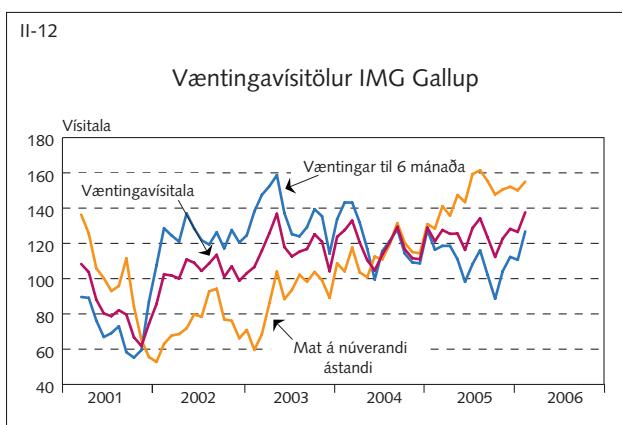
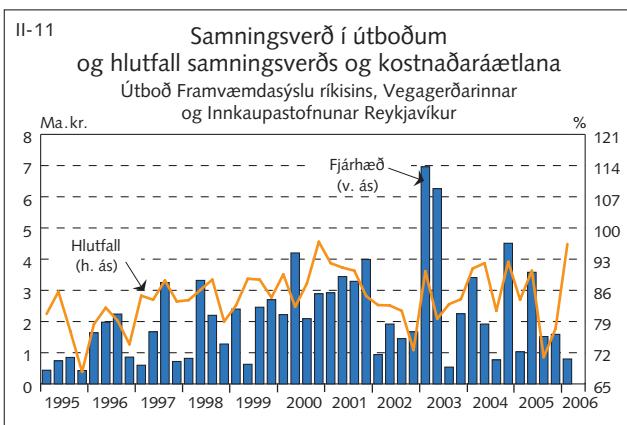
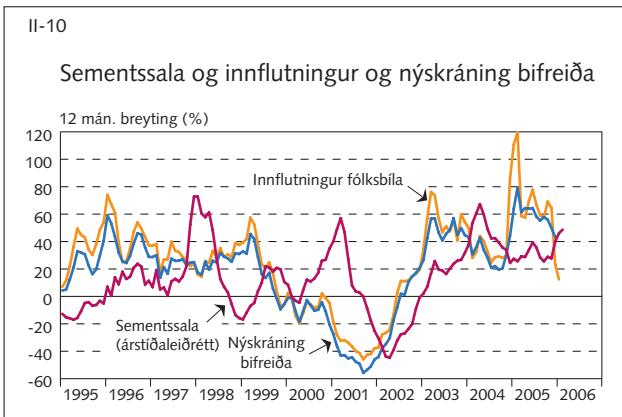
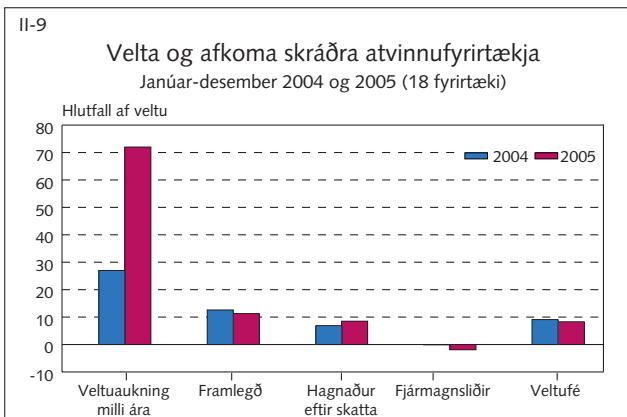
I Verðlagsþróun og verðbólguvæntingar

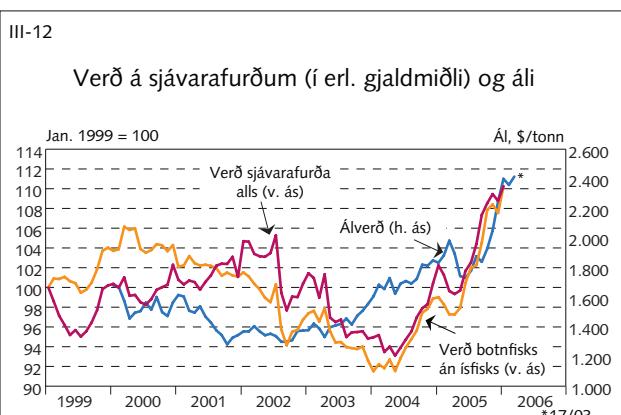
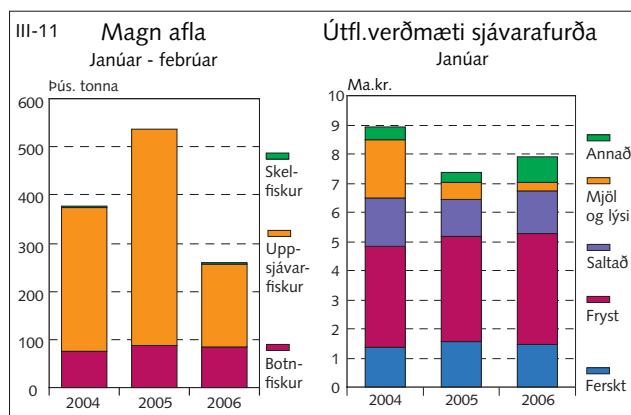
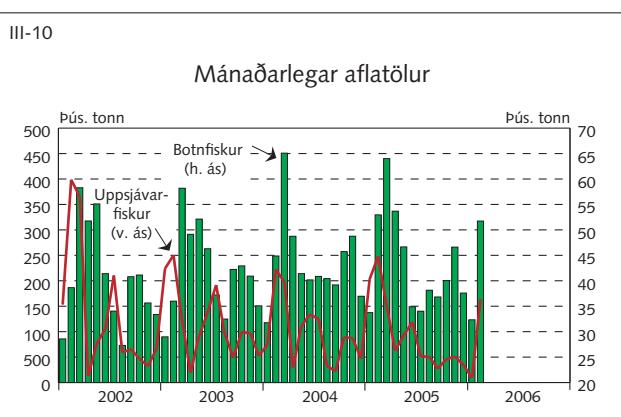
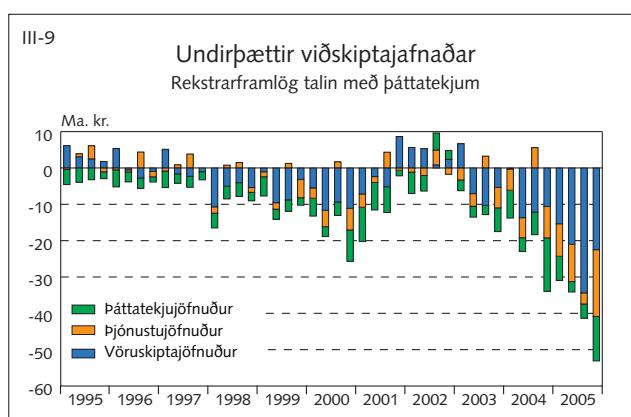
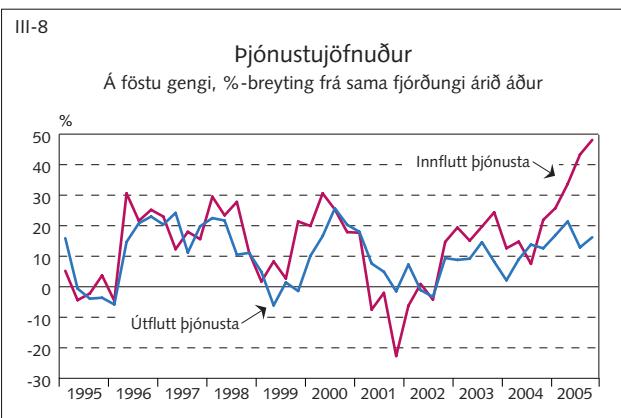
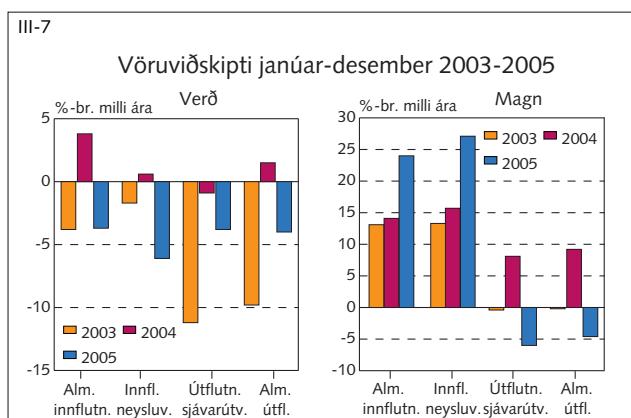
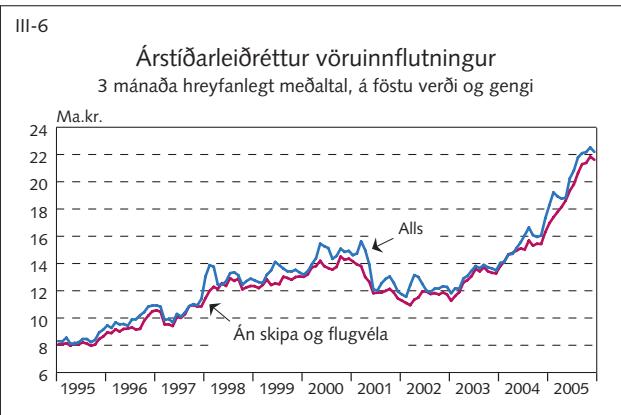
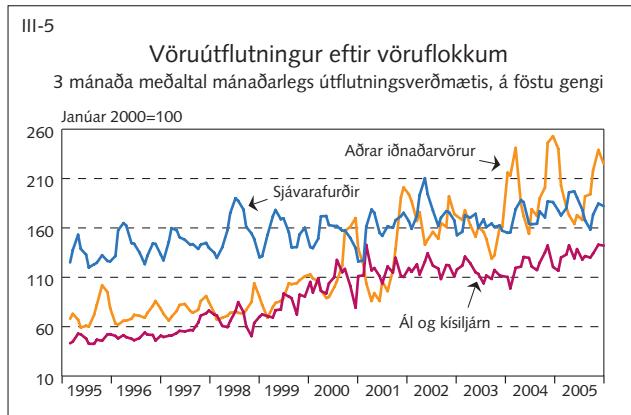
II Framleiðsla og eftirspurn

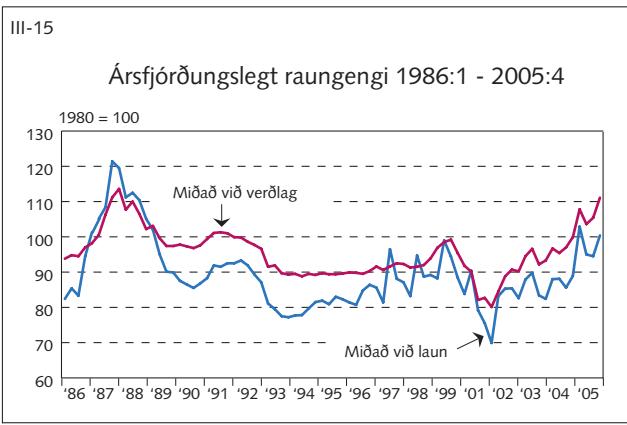
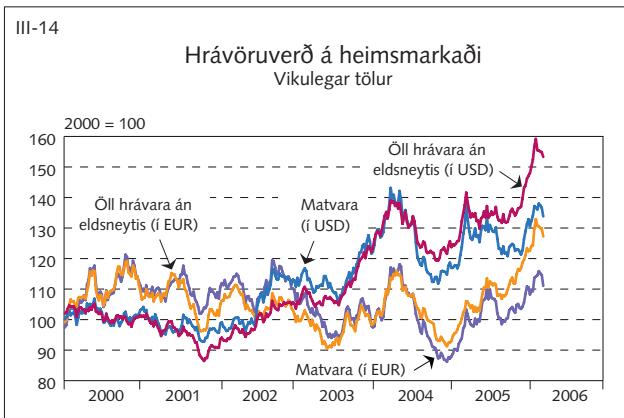
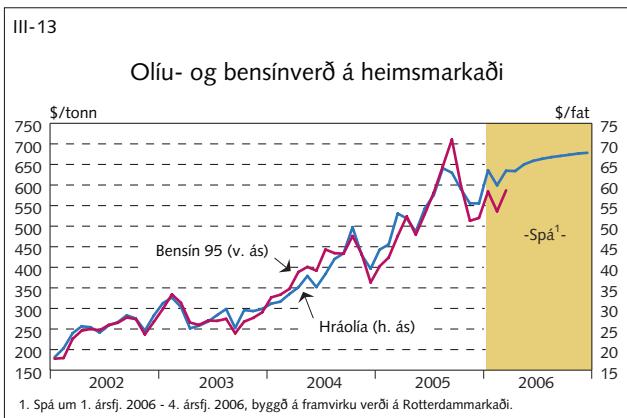
II Framleiðsla og eftirspurn

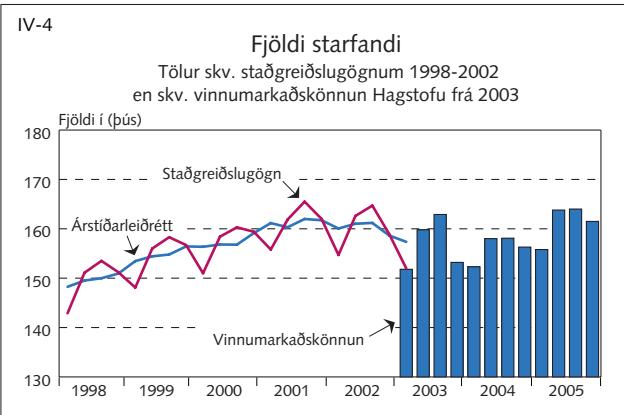
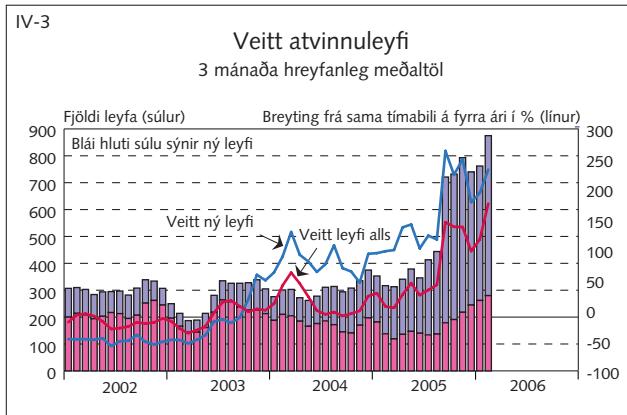
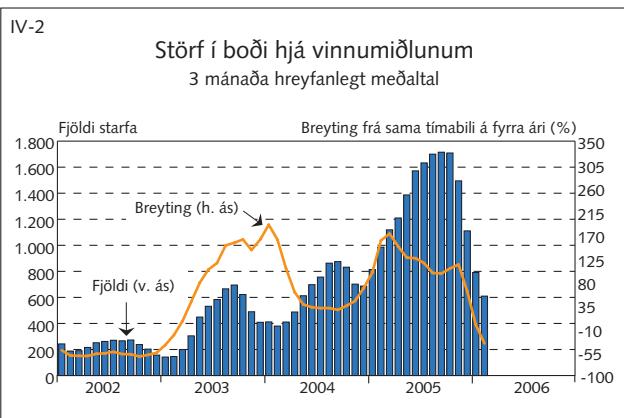
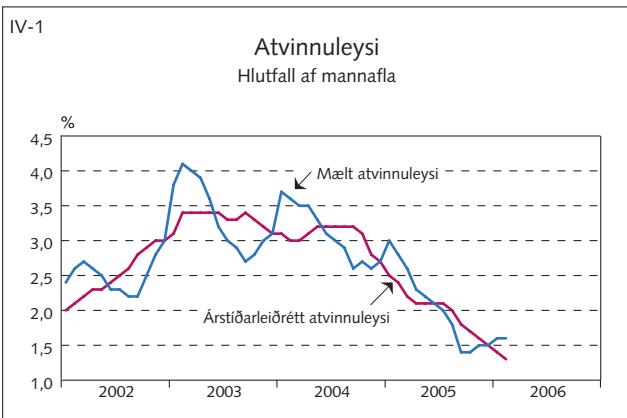
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

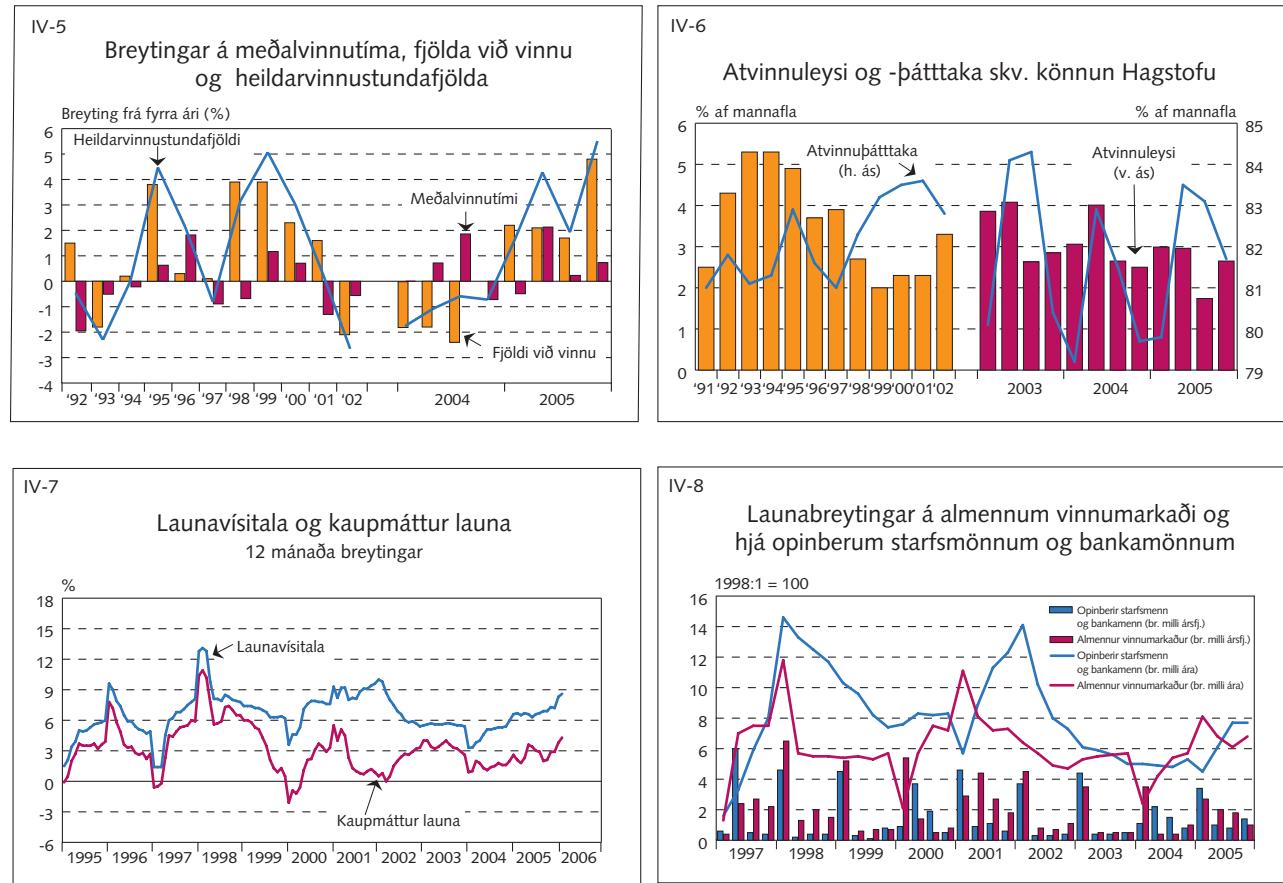
III Utanríkisviðskipti og ytri skilyrði

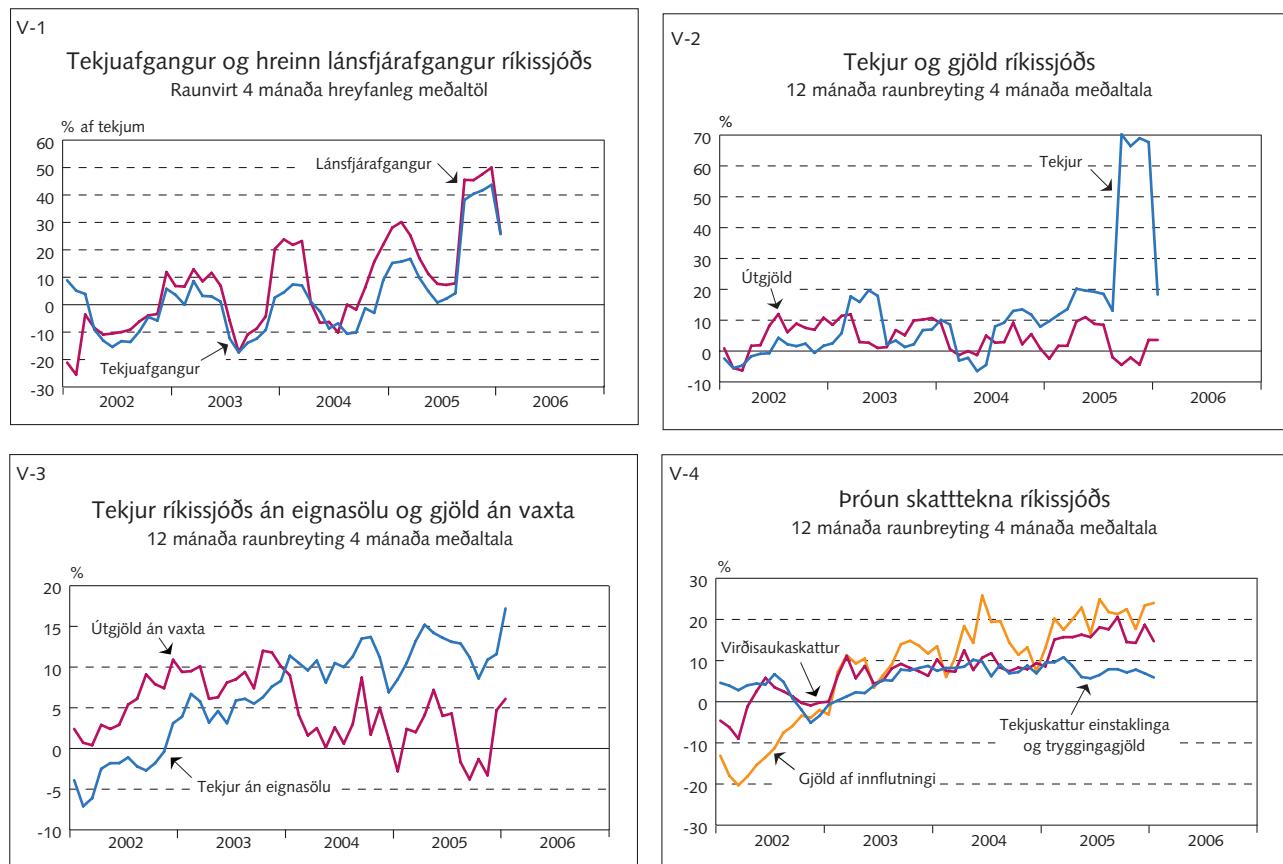
IV Vinnumarkaður og tekjur

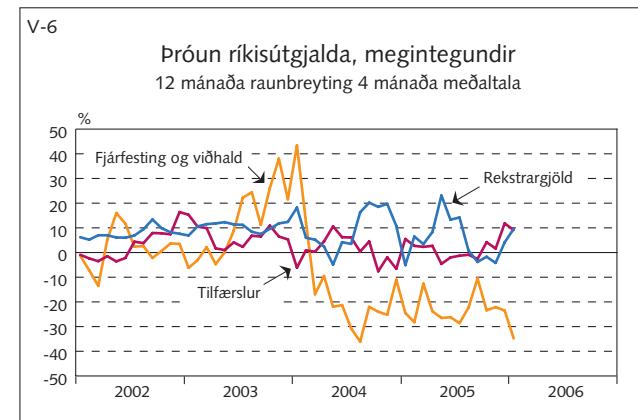
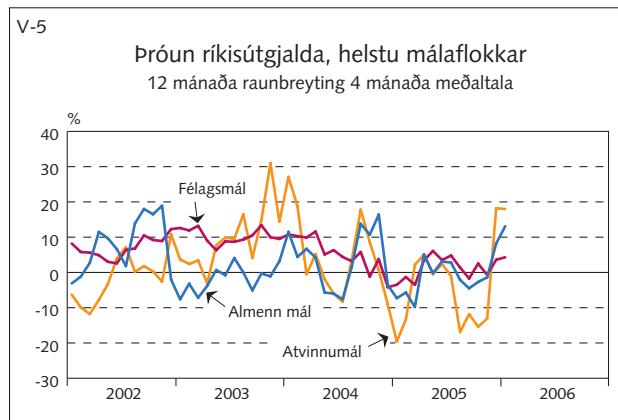
IV Vinnumarkaður og tekjur

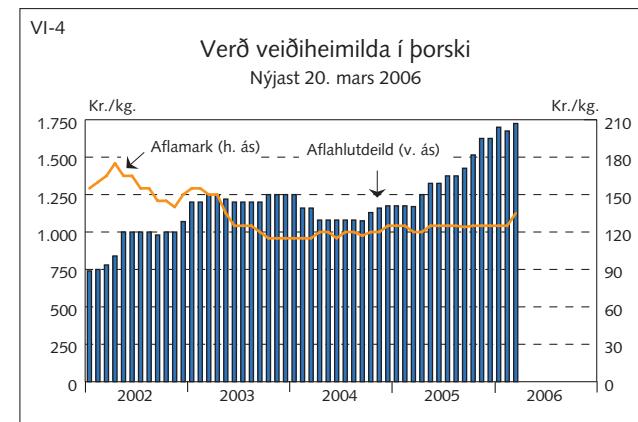
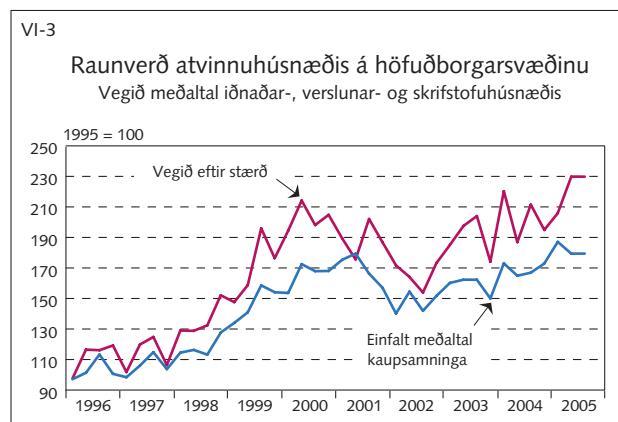
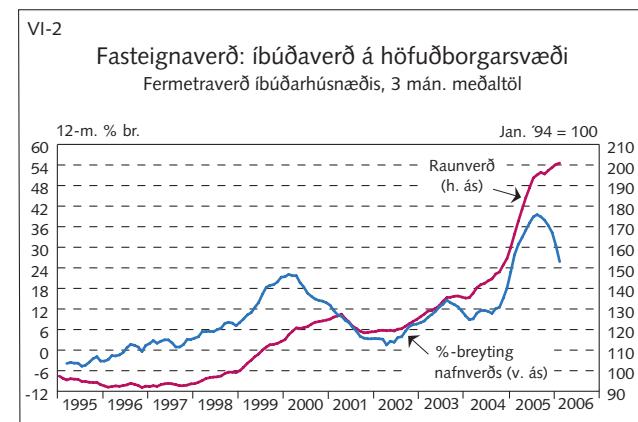
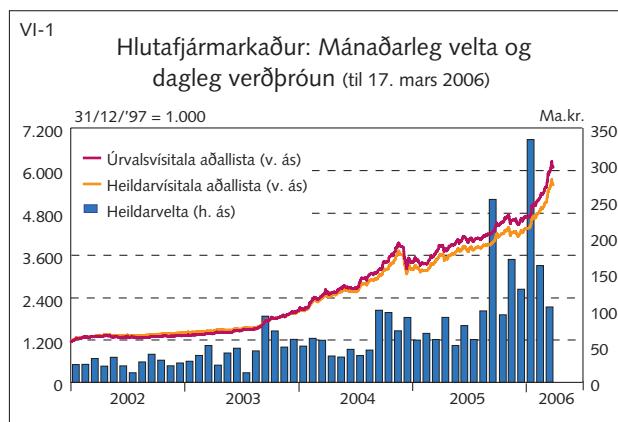
V Opinber fjármál

V Opinber fjármál

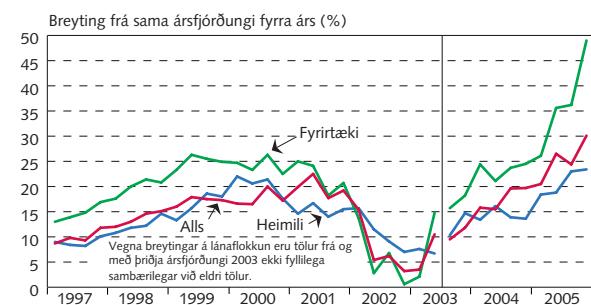
VI Eignamarkaðir

VII Fjármálamarkaðir

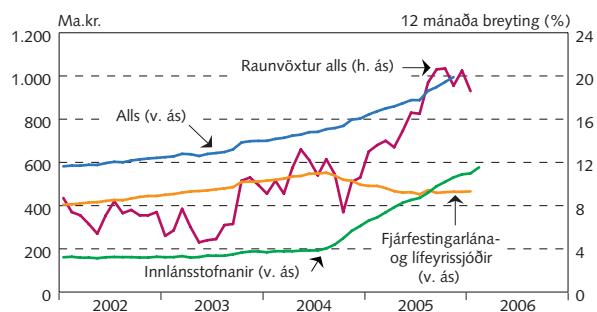
VII-1

Útlánaaukning lánakerfisins

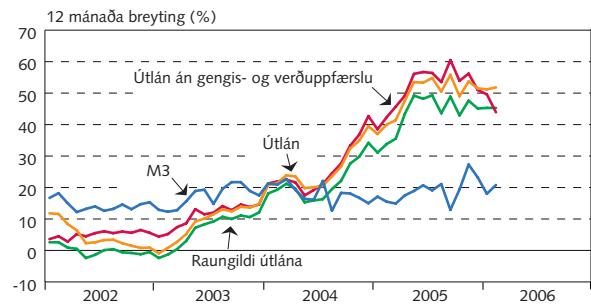
VII-2

Skuldir heimila við helstu lánastofnanir

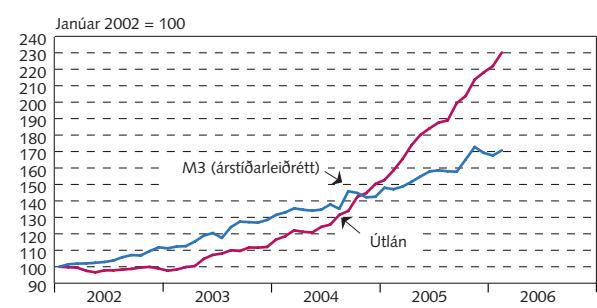
VII-3

M3 og innlend útlán innlánsstofnana

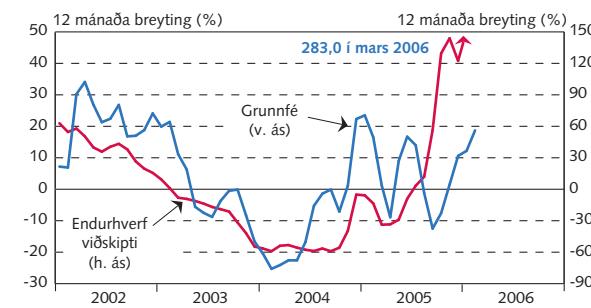
VII-4

Raungildi M3 og innlendra útlána innlánsstofnana

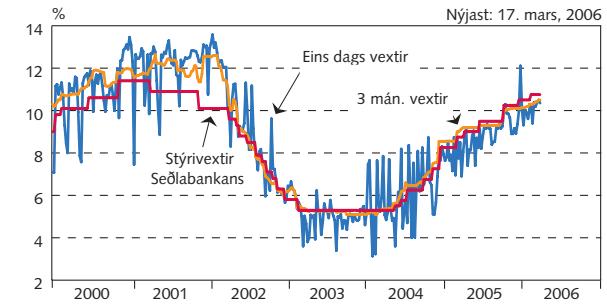
VII-5

Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankans þriggja mánaða hreyfanleg meðaltöl

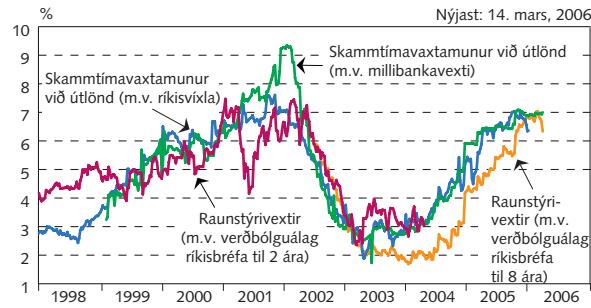
VII-6

Stýrivextir SÍ og vextir á peningamarkaði Vikulegar tölur

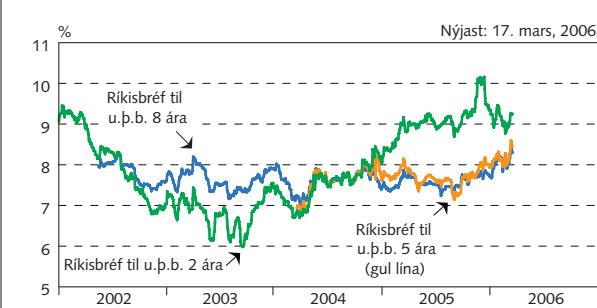
VII-7

Raunstýrivextir og vaxtamunur við útlönd Vikulegar tölur

VII-8

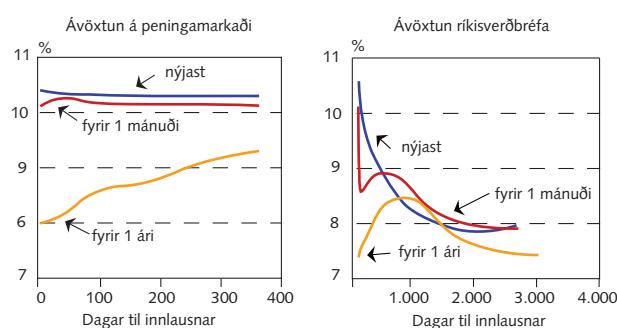
Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

VII Fjármálamarkaðir

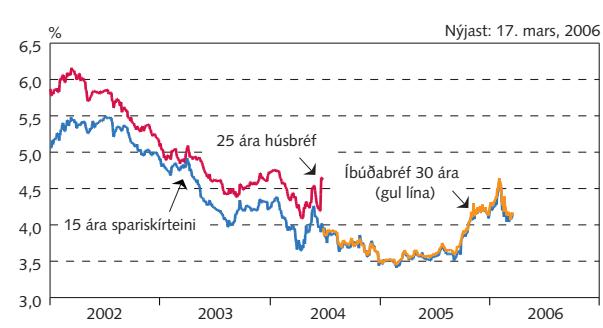
VII-9

Tímaróf óverðtryggðra vaxta 17. mars 2006

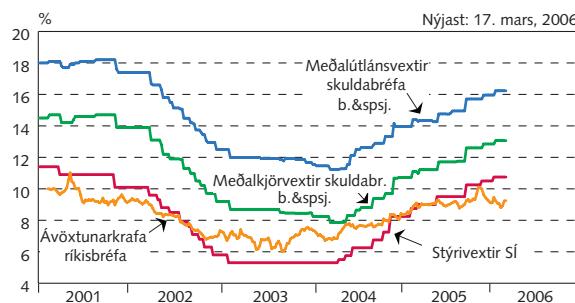
VII-10

Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

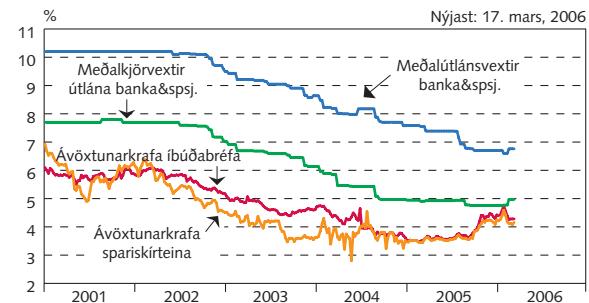
VII-11

Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparisjóða, ávöxtun ríkisbréfa og stýrivextir

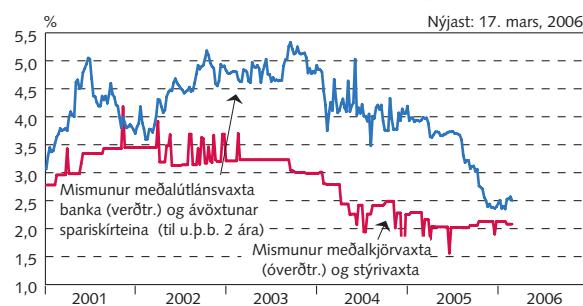
VII-12

Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða og ávöxtun spariskírteina

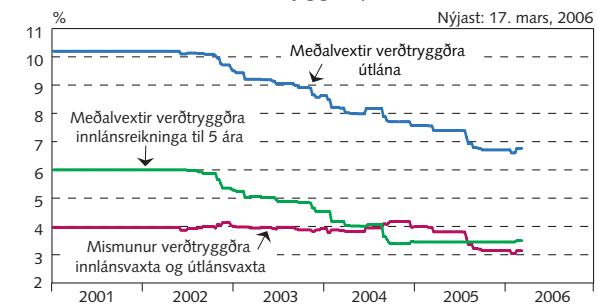
VII-13

Mismunur meðalkjörvaxta og stýrvaxta, mismunur útlánsvaxta banka og ávöxtunar spariskírteina

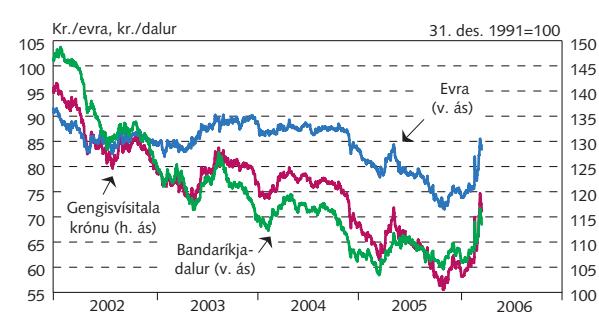
VII-14

Út- og innlánsvextir banka og sparisjóða (verðtryggð kjör)

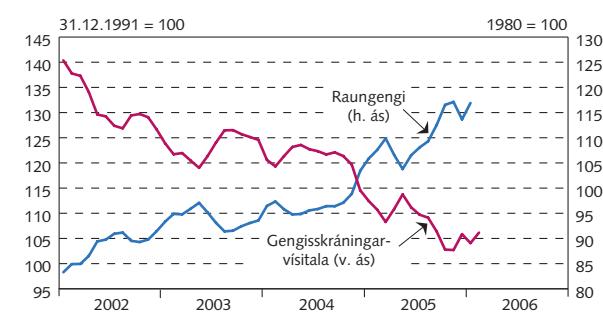
VII-15

Gengi krónu gagnvart erlendum gjaldmiðlum

VII-16

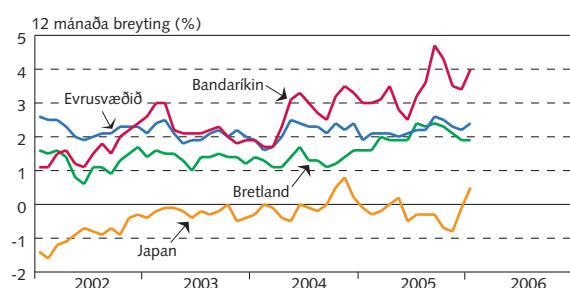
Meðalgengi og raungengi krónu
Mánaðarleg meðaltöl, nýast er til 20. janúar

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

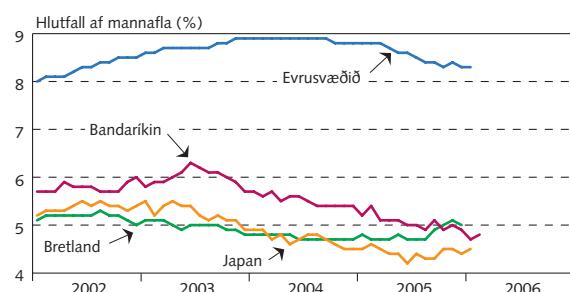
VIII-1

Verðlagsþróun
M.v. neysluverðsvísítölu

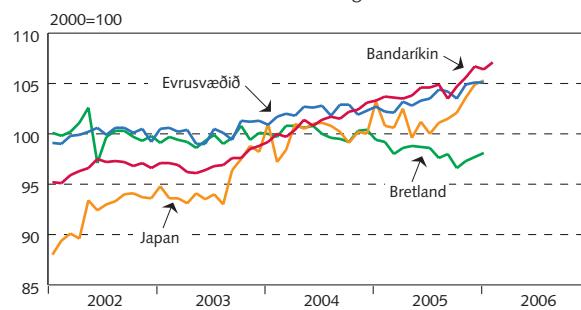
VIII-2

Atvinnuleysisþróun
Árstíðarleiðrétt

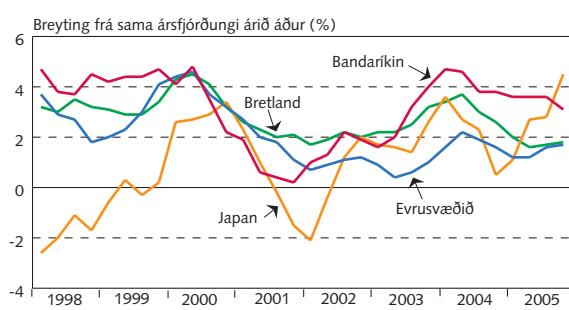
VIII-3

Iðnaðarframleiðsla
Árstíðarleiðréttar magnvísítölu

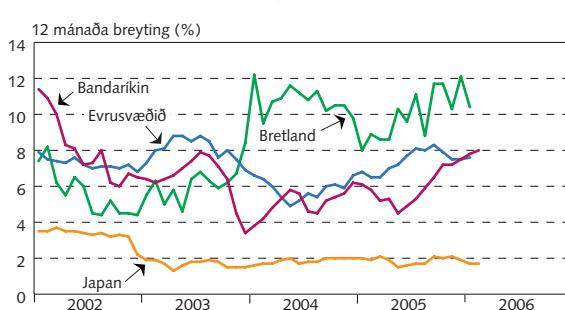
VIII-4

Hagvöxtur
Magnbreyting vergrar landsframleiðslu

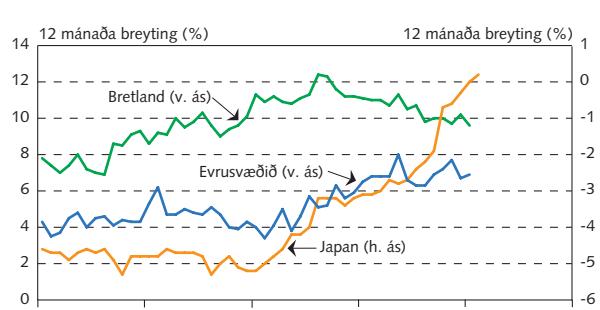
VIII-5

Vöxtur breiðs peningamagns (M3)

VIII-6

Útlánavöxtur innlánssstofnana

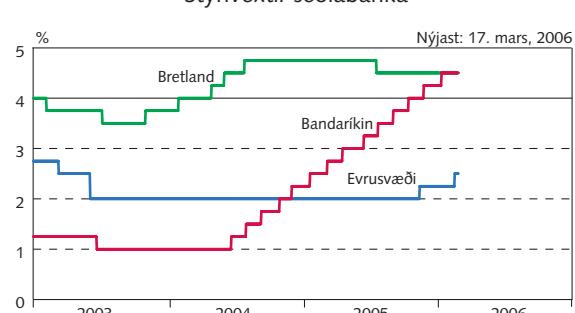
VIII-7

Hlutabréfaverð

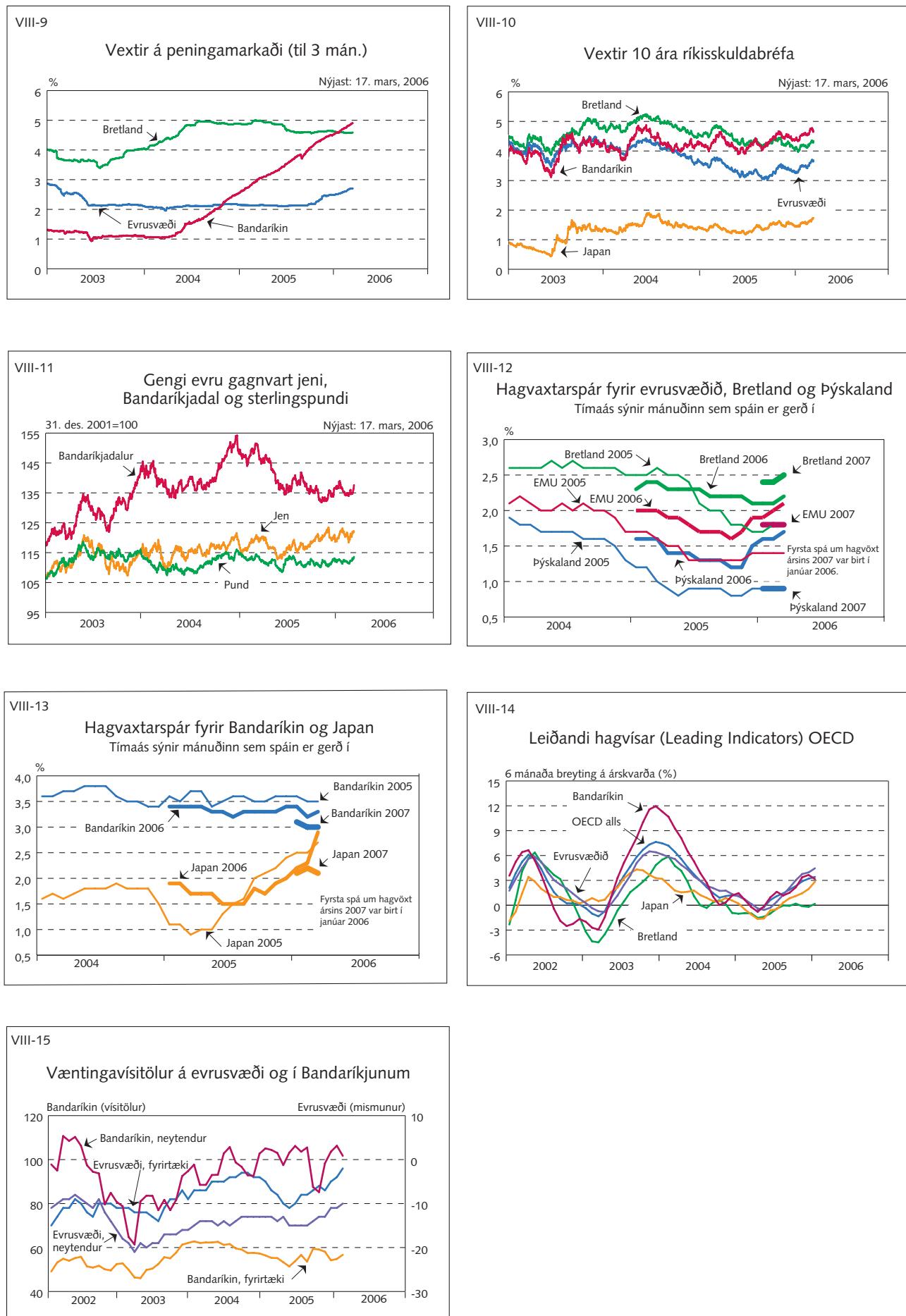

VIII-8

Stýrivextir seðlabanka

VIII Alþjóðleg efnahagsmál

Skýringar við myndir í Hagvísum Seðlabanka Íslands

I-1. Verðbólga (VNV og kjarnavísítölur)

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísítölu neysluverðs (VNV) og kjarnavísitalna 1 og 2. Kjarnavísítölurnar eru byggðar á sama grunni og VNV en hin fyrri undanskilur verð búvöru, grænmetis, ávaxta og bensíns og hin síðari til viðbótar verð opinberrar þjónustu. Einnig er sýnt verðbólgu markmið Seðlabanka Íslands sem tekið var upp í mars 2001.

I-2. Verðlagsþróun: vörur

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísítölu neysluverðs og tveggja undirliða hennar; innlendra vara án búvara og grænmetis og innfluttra vara án áfengis og tóbaks.

I-3. Verðlagsþróun: húsnæði og þjónusta

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar vísítölu neysluverðs og þriggja undirliða hennar; húsnæðis, opinberrar þjónustu og annarrar þjónustu.

I-4. Verðlagsþróun: matvara, dagvara og bensín

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru 12 mánaða %-breytingar í verðvísítöllum þriggja undirflokkva vísítölu neysluverðs; matvöru, dagvöru og bensíns.

I-5. Verð innfluttrar vöru í vísítölu neysluverðs og vöruskiptavegin innflutningsgengisvíitala

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verð á innflutum vörum án áfengis og tóbaksverðs í vísítölu neysluverðs. Víitala með meðaltal tímabilsins sem myndin sýnir sem grunngildi. Vöruskiptavegin innflutningsgengisvíitala, meðaltal mánaðar, mars 1997 = 100.

I-6. Undirliðir verðbólgu

Heimild: Hagstofa Íslands. Sýnd eru áhrif breytinga í nokkrum helstu undirflokkum vísítölu neysluverðs á sl. 1, 3, 6 og 12 mánuðum. Flokkarnir eru fimm: innlendar vörur án búvöru og grænmetis, innfluttar vörur án áfengis og tóbaks, húsnæði, opinber þjónusta og þjónusta á almennum markaði.

I-7. Verðbólga á Íslandi og í viðskiptalöndunum

Heimildir: Eurostat, Hagstofa Íslands. Verðbólga á Íslandi og á EES-svæðinu miðað við 12 mánaða breytingu samræmdirar vísítölu neysluverðs (HICP). Verðbólga í viðskiptalöndunum er miðuð við 12 mánaða breytingu vísítölu neysluverðs í Bandaríkjunum, Japan og Sviss en 12 mánaða breytingu í samræmdirar vísítölu neysluverðs í öðrum viðskiptalöndum.

I-8. Verðbólguvæntingar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mælikvarðar á verðbólguvæntingar eru annars vegar verðbólguvæntingar almennings og fyrirtækja og hins vegar verðbólguálag ríkisskuldabréfa. Væntingar eru skv. könnunum sem IMG Gallup gerir fyrir Seðlabankann. Á árunum 2000-2002 sá IBM (áður PriceWaterHouseCoopers) um kannanirnar á verðbólguvæntingum almennings. Spurt er hver verðbólgan muni verða næstu tólf mánuði. Verðbólguálag ríkisskuldabréfa til 8 ára er reiknað út frá ávoxtunarkröfu ríkisbréfa (RIKB 13 0517) og spariskirteina (RIKS 15 1001). Tölur eru í mánaðarlok.

II-1. Ársfjórðungslegur hagvöxtur og þjóðarútgjöld

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu og þjóðarútgjalda frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-2. Ársfjórðungsleg einkaneysla og fjárfesting

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting einkaneyslu, samneyslu og fjármunamyndunar frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-3. Framlag til hagvaxtar

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári og hlutdeild undirþáttu í hagvexti. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-4. Ársfjórðungsleg utanríkisviðskipti

Heimild: Hagstofa Íslands. Magnbreyting útflutnings og innflutnings frá sama fjórðungi á fyrra ári. Í september 2005 var tekin upp árleg keðjutenging við útreikning magnbreytinga og tölur aftur til ársins 1997 endurreiknaðar á þann hátt.

II-5. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru tölur um heildarveltu og veltu innanlandsgreina. Tölur eru raunvirkar með vísítölu neysluverðs, vísítölu neysluverðs án húsnæðis eða vísítölu neysluverðs án bensíns og húsnæðis, eftir því sem við á, og árstíðarleiðréttar.

II-6. Velta samkvæmt virðisaukaskattskýrslum: nokkrir undirflokkar

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýndar eru tölur um þrjá undirflokk; byggingarstarfsemi, smásöluverslun og þjónustugreinar. Tölur eru raunvirtar með vísitölu neysluverðs, vísitölu neysluverðs án húsnæðis eða vísitölu neysluverðs án bensíns og húsnæðis, eftir því sem við á, en ekki árstíðarleiðréttar.

Mynd II-7. Dagvöruvelta

Heimild: Samtök verslunar og þjónustu (SVþ)/Rannsóknarsetur verslunar (RSV). Velta dagvöru í smásölu samkvæmt smásölu-vísitölu RSV. Raunvirt með verðvísitölu dagvöru frá Hagstofu. Nóvember 2001=100. Reiknað er hreyfanlegt þriggja mánaða meðaltal veltu og þannig sýnd bæði vísitala veltu, árstíðarleiðrétt og breyting hennar frá fyrra ári. Vísitalan er reiknuð af RSV skv. upplýsingum sem berast beint frá fyrirtækjum og er miðað við að a.m.k. 80% fyrirtækja í greininni skili upplýsingum.

II-8. Greiðslukortavelta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Velta greiðslukorta (samanlöögð velta debetkarta og kreditkorta) innanlands og í heild (innanlands og erlendis). Staðvirt er með vísitölu neysluverðs (velta innanlands) og meðalgengisvísitölu (velta erlendis). Sýnd er breyting veltu frá fyrra ári í %, annars vegar í einum mánuði og hins vegar á tímabilinu frá ársbyrjun til loka hvers mánaðar.

II-9. Velta og afkoma skráðra atvinnufyrirtækja

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er raunveltuaukning og eftirfarandi hlutföll af veltu: hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði (framlegð), hagnaður eftir skatta, fjármagnsliðir og veltufé. Úrtak er parað við fyrra ár og notaðar fyrilliggjandi upplýsingar hverju sinni.

II-10. Sementssala og innflutningur og nýskráning bifreiða

Heimildir: Aalborg Portland Ísland hf., BM Vallá, Bílgreinasambandið, Hagstofa Íslands og Sementsverksmiðjan hf. Samanlöögð sementssala þriggja seljenda. Sementssala í hverjum mánuði er árstíðarleiðrétt. Tölur um innflutning bifreiða eru frá Hagstofu og ná yfir fólksbíla eingöngu. Tölur um nýskráningu bifreiða eru frá Bílgreinasambandinu og ná yfir bæði nýjar og notaðar bifreiðir í öllum flokkum (fólk-, hópferða-, vörur- og sendibifreiðir). Í öllum tilvikum er reiknað er þriggja mánaða hreyfanlegt meðaltal og sýnd 12 mánaða breyting þess.

II-11. Samningsverð í útboðum og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana

Heimildir: Framkvæmdasýsla ríkisins, Innkaupastofnun Reykjavíkur og Vegagerðin. Miðað er við ársfjórðungslegt, vegið meðaltal samninga. Sýnd er fjárhæð samninga og hlutfall samningsverðs og kostnaðaráætlana.

II-12. Væntingavísítölur IMG Gallup

Heimild: IMG Gallup. Væntingavísitala IMG Gallup ásamt vísítöllum um mat á núverandi ástandi og væntingar til 6 mánaða.

III-1. Ársfjórðungslegur viðskiptajöfnuður

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Viðskiptajöfnuður sýndur sem hlutfall af (i) vergri landsframleiðslu og (ii) útflutningi vörur og þjónustu í sama ársfjórðungi.

III-2. Vöruskiptajöfnuður sem hlutfall af vörutíflutningi

Heimild: Hagstofa Íslands. Hreyfanlegt 12 mánaða hlutfall.

III-3. Vöruiinnflutningur og vörutíflutningur

Heimild: Hagstofa Íslands. Innflutningur eða útflutningur síðustu 12 mánaða sem hlutfall af 12 mánuðum þar á undan.

III-4. Vörutíflutningur

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Verðmæti vörutíflutnings, reiknað á föstu gengi m.v. útflutningsvegna meðalgengisvísitölu. Sýnt er 3 mánaða hreyfanlegt meðaltal, fyrir heildarvörutíflutning og vörutíflutning að undanskildum skipum og flugvélum.

III-5. Vörutíflutningur eftir vöruflokkum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Sýnt er útflutningsverðmæti þriggja flokka útflutningsvara (sjávarafurðir, ál og kísiljárn og iðnaðarvörur), reiknað á föstu gengi. Þriggja mánaða hreyfanlegt meðaltal sýnt sem vísitala, janúar 2000=100.

III-6. Árstíðarleiðréttur vöruiinnflutningur

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Hreyfanlegt 3 mánaða meðaltal vöruiinnflutnings er árstíðarleiðrétt. Sett á fast verð og gengi með vísitölu erlends verðlags og meðalgengisvísitölu m.v. innflutning. Vísitala erlends verðlags er fengin með því að vega saman með gengisvog vísítölur verðlags í helstu viðskiptalöndum.

III-7. Verð- og magnþróun í vörutíflutningum

Heimild: Hagstofa Íslands. Verð og magnþróun innflutnings og útflutnings. Almennur innflutningur jafngildir heildarvöruiinnflutningi að frá töldum skipum flugvélum og ýmsum vörum (afgangsliður). Almennur útflutningur jafngildir heildarvörutíflutningi að frádregnum skipum, flugvélum og ýmsum vörum (afgangsliður).

III-8. Þjónustujöfnuður

Heimild: Seðlabanki Íslands. Sýnd er breyting verðmætis útfluttrar og innfluttrar þjónustu frá sama fjórðungi fyrra árs, reiknað á föstu gengi.

III-9. Undirþættir viðskiptajafnaðar

Heimild: Seðlabanki Íslands. Viðskiptajöfnuður í hverjum ársfjórðungi í ma.kr., skipt eftir helstu undirþáttum (vöruskiptajöfnuður, þjónustujöfnuður og þáttatekjujöfnuður.) Rekstrarframlög eru talin með þáttatekjunum.

III-10. Mánaðarlegar aflatölur

Heimild: Fiskistofa. Mánaðarlegt aflamagn (í tonnum) botnfishks og uppsjávarfisks.

III-11. Afl og útflutningsverðmæti sjávarafurða

Heimildir: Fiskistofa og Hagstofa Íslands. Aflíslenskra skipa á heimamiðum og fjarmiðum. Sýnt er aflamagn eftir helstu flokkum, uppsafnað frá ársbyrjun til loka næstliðins mánaðar. Verðmæti útfluttra sjávarafurða eftir helstu flokkum eru f.o.b.-tölur á nafnvirði, uppsafnaðar frá áramótum, en ná oftast mánuði styttra fram en tölur um aflamagn.

III-12. Verð á sjávarafurðum og áli

Heimildir: Hagstofa Íslands og London Metal Exchange (LME). Verð sjávarafurða mælt í íslenskum krónum skv. mánaðarlegum verðvísítöllum Hagstofu Íslands. Það er umreknað yfir í erlendan gjaldmiðil með því að deila með vöruskiptavog m.v. útflutning. Verð áls frá LME í Bandaríkjadöllum. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl og auk þess nýjasta áverð. Ekki er árstíðarleiðrétt.

III-13. Olíu- og bensínverð

Heimild: Bloomberg. Hráolia, bensín og IPE, framvirkta verð. Sýnd eru mánaðarleg meðaltöl, seinustu dagverð og framvirkta verð næstu fjögurra ársfjórðunga í Bandaríkjadöllum.

III-14. Hrávöruverð á heimsmarkaði

Heimild: EcoWin/Economist. Vikulegar tölur. Sýndar eru tvær vísítölur; hrávöruverð í heild án eldsneytis og verð matvæla, bæði í Bandaríkjadöllum og evrum.

III-15. Ársfjórðungslegt raungengi

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar tölur. Raungengi miðað við hlutfallslegt neysluverð annars vegar og hlutfallslega laun hins vegar. Vegna endurmats á erlendum launakostnaði hefur orðið breyting á skráðu raungengi miðað við hlutfallslegan launakostnað frá síðustu birtingu Hagvisa.

IV-1. Atvinnuleysi

Heimildir: Vinnumálastofnun, Seðlabanki Íslands. Mánaðarlegar tölur. Skráð atvinnuleysi sem hlutfall af mannafla, mælt og árstíðarleiðrétt. Skráð atvinnuleysi er meðalfjöldi einstaklinga sem skráðir eru á atvinnumiðlunum á öllu landinu, sem hlutfall af áætluðum mannafla á vinnumarkaði í hverjum mánuði.

IV-2. Störf í boði hjá vinnumiðlunum

Heimild: Vinnumálastofnun. Framboð á lausum störfum hjá vinnumiðlunum í lok hvers mánaðar. Priggja mánaða hreyfanleg meðaltöl.

IV-3. Veitt atvinnuleyfi

Heimild: Vinnumálastofnun. Heildarfjöldi útgefinna atvinnuleyfa er sýndur og einnig fjöldi nýrra leyfa (og leyfa vegna nýs vinnustaðar). Priggja mánaða hreyfanleg meðaltöl.

IV-4. Fjöldi starfandi

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Frá 2003 er byggt á upplýsingum úr ársfjórðungslegri vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 var byggt á upplýsingum úr staðgreiðslugögnum. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

IV-5. Breytingar á meðalvinnutíma, fjölda við vinnu og heildarvinnustundafjölda

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnumarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður. Heildarvinnutími er margfeldi fjölda þeirra sem voru við vinnu í viðmiðunarviku og meðalvinnutíma þeirra.

IV-6. Atvinnuleysi og atvinnupátttaka skv. könnun Hagstofu

Heimild: Hagstofa Íslands. Byggt er á upplýsingum úr vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu. Fram til ársins 2003 náði vinnumarkaðsrannsóknin einungis til sinnar hvorar vikunnar í apríl og nóvember en frá og með janúar 2003 er rannsóknin samfelld, hverju ársfjórðungsúrtaki skipt jafnt á 13 vikur og niðurstöður birtar ársfjórðungslega. Niðurstöður frá og með janúar 2003 eru því ekki fyllilega sambærilegar við fyrri niðurstöður.

IV-7. Launavísitala og kaupmáttur launa

Heimild: Hagstofa Íslands. 12 mánaða breyting launavísitolunnar, tímabil miðast við útreikningstíma. Kaupmáttur sem launavísitala staðvart með vísitölu neysluverðs.

IV-8. Laun á almennum markaði og hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungslegar töltur. Laun á almennum markaði og laun hjá opinberum starfsmönnum og bankamönnum eru undirliðir launavísitolunnar. Tímabil miðast við útreikningstíma vísitöllunnar.

V-1. Tekjuafgangur og hreinn lánsfjárafgangur ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Tekjuafgangur síðustu fjögurra mánaða sem hlutfall af tekjum sömu mánaða, hvort tveggja raunvirt. Lánsfjárafgangur síðustu fjögurra mánaða sem hlutfall af tekjum sömu mánaða, hvort tveggja raunvirt. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslaum sveiflum. Eignasölutekjur meðtalar

V-2. Tekjur og gjöld ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Innheimtar tekjur og greidd gjöld, 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðaltala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslaum sveiflum. Eignasölutekjur meðtalar

V-3. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld án vaxta

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Tekjur ríkissjóðs án eignasölu og gjöld ríkissjóðs án vaxta. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðaltala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslaum sveiflum.

V-4. Próun skatttekna ríkissjóðs

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrí flokkar skatttekna; tekjuskattur einstaklinga og tryggingagjöld, virðisaukaskattur og gjöld tengd innflutningi og áfengi. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðaltala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Leiðrétt er aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingu í janúar 2004 og aðaluppgjör skatta og bóta í júlí-ágúst er látið falla á ágúst til að komast hjá innihaldslaum sveiflum.

V-5. Próun ríkisútgjalda, helstu málaflokkar

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrí tegundaflokkar útgjalda ríkis (eftir málaflokkum); almenn mál, atvinnumál og félagsmál. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðaltala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Ekki var hægt að leiðréttu aftur í tímann fyrir bókhaldsbreytingum líkt og gert er í öðrum myndum í V kafla.

V-6. Próun ríkisútgjalda, meginategundir

Heimild: Mánaðaryfirlit Fjársýslu ríkisins í úrvinnslu Seðlabanka Íslands. Þrí tegundaflokkar ríkisútgjalda, almenn mál, atvinnumál og félagsmál. 12 mánaða raunbreyting milli fjögurra mánaða hreyfanlegra meðaltala. Raunvirðing miðað við vísitölu neysluverðs. Rekstrargjöld og tilfærslur leiðréttu aftir föngum fyrir bókhaldsbreytingum og tímasetningu aðalútgreiðslu vaxta- og -barnabóta.

VI-1. Hlutafjármakaður: Mánaðarleg velta og dagleg verðþróun

Heimild: Kauphöll Íslands. Sýnd er mánaðarleg heildarvelta skráðra hlutabréfa (á þingi og utan þings, Tilboðsmarkaður meðtalinn) og dagleg gildi úrvalsvísitölu og þingvísitölu aðallista. Nýjasta talan um veltu er velta yfirstandandi mánaðar til og með föstudagi fyrir útgáfú Hagvísa.

VI-2. Fasteignaverð: íbúðaverð á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins og Hagstofa Íslands. Núvirt fermetraverð (staðgreiðsluverð) íbúðarhúsnaðis á höfuðborgarsvæðinu miðað við vísitölu Fasteignamat ríkisins. Sýnd er vísitala rauverðs og 12 mánaða breyting nafnverðs. Mánaðargildin eru hreyfanleg þriggja mánaða meðaltöl.

VI-3. Raunverð atvinnuhúsnaðis á höfuðborgarsvæði

Heimildir: Fasteignamat ríkisins, Seðlabanki Íslands. Ársfjórðungstölur. Vegið meðaltal iðnaðar, verslunar og skrifstofuhúsnaðis, 1995=100. Sýnt er bæði einfalt meðaltal samninga og vegið eftir stærð húsnaðis.

VI-4. Verð veiðiheimilda í þorski

Heimildir: LÍÚ og Kvótaþing. Sýnt er meðalverð hvers mánaðar á aflahlutdeild (varanlegur kvóti) og aflamarki (leigukvóti eða skammtímakvóti) í þorski.

VII-1. Útlánaaukning lánakerfisins

Heimild: Seðlabanki Íslands. Breyting frá sama ársfjórðungi síðasta árs. Útlán til heimila, fyrirtækja og útlán alls.

VII-2. Skuldir heimilanna við helstu lánastofnanir

Heimild: Seðlabanki Íslands. Skuldir einstaklinga í lok hvers mánaðar við innlásstofnanir, við lífeyrissjóði og fjárfestingarlánasjóði samanlagt, og við allar framangreindar stofnanir samanlagt. Einnig er sýnd raunbreyting samanlagdora skuldanna frá sama tíma á fyrra ári, raunvirk er með vísitölu neysluverðs.

VII-3. M3 og innlend útlán innlásstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. 12 mánaða %-breytingar á mánaðarlokatölum. Útlánaþróun er einnig sýnd leiðrétt fyrir áætluðum áhrifum verðlags- og gengisbreytinga á stofn verðtryggðra og gengistryggðra lána. Við útreikning á breytingum milli ára er leiðrétt fyrir innkomu Kaupþings banka og Glitnis í reikninga innlásstofnana með því að bæta útlánum þeirra við útlán innlásstofnana á fyrra tímabilinu. Einnig er sýnt raungildi útlána, reiknað miðað við vísitölu neysluverðs.

VII-4. Raungildi M3 og innlendra útlána innlásstofnana

Heimild: Seðlabanki Íslands. Útlán og peningamagn (M3) í lok hvers mánaðar er fært til fasts verðs með vísitölu neysluverðs. Peningamagn er árstíðarleiðrétt. Janúar 2001=100.

VII-5. Grunnfé og endurhverf viðskipti við Seðlabankann

Heimild: Seðlabanki Íslands. Grunnfé Seðlabankans og staða endurhverfra viðskipta lánastofnana við Seðlabankann. Sýnd er 12 mánaða breyting þriggja mánaða meðaltala.

VII-6. Stýrivextir Seðlabanka Íslands og vextir á peningamarkaði

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vikulegar tölur um ávöxtun í endurhverfum verðbréfasamningum Seðlabankans við lánastofnanir og ávöxtun á peningamarkaði á skuldbindingum til eins dags og þriggja mánaða.

VII-7. Raunstýrivextir og vaxtamunur við útlönd

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vaxtamunur við útlönd miðað við ríkisvíxlaxa er munur þriggja mánaða ríkisvíxlavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Vaxtamunur við útlönd miðað við millibankavexti er munur þriggja mánaða millibankavaxta á Íslandi og í viðskiptalöndunum. Raunstýrivextir eru reiknaðir sem vextir í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans leiðréttir fyrir áætluðu verðbólguá lagi ríkisbréfa til 2 ára (röð endar í mars 2005) eða 8 ára. Verðbólguálag til 8 ára er metið sem munur á ávöxtunarkröfu óverðtryggðra ríkisbréfa og verðtryggðra spariskírteina (flokkarnir RIKB 13 0517 og RIKS 15 1001). Fram til 15. apríl 2003 var verðbólguálag til skemmti tíma metið á þann hátt en eftir þann tíma og fram til mars 2005 var það reiknað með þeirri aðferð sem lýst er í skýringu við mynd 8. Frá mars 2005 skortir upplýsingar til að reikna verðbólguálag á þennan hátt. Vikulegar tölur.

VII-8. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra skuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun ríkisbréfa miðað við hagstæðasta kauptilboð í flokkana RIKB 07 0209, RIKB 13 0517 og RIKB 10 0317. Daglegar tölur.

VII-9. Tímaróf óverðtryggðra vaxta

Heimild: Seðlabanki Íslands. Myndin vinstra megin sýnir REIBOR-vexti á lánum til mislangs tíma. Myndin hægra megin sýnir vexti í kauptilboðum á ríkisvíxlum og ríkisbréfum.

VII-10. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra langtímaskuldabréfa

Heimild: Seðlabanki Íslands. Ávöxtun miðað við hagstæðasta kauptilboð viðskiptavaka í spariskírteini, húsbréf og íbúðabréf. Sýndir eru flokkarnir RS15 1001, IBH26 0315 og HFF150434. Daglegar tölur.

VII-11. Meðalvextir óverðtryggðra útlána banka og sparisjóða, ávöxtun ríkisbréfa og stýrivextir

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á óverðtryggðum skuldabréfalánum banka og sparisjóða, ávöxtunarkrafa ríkisbréfa (flokkur RIKB 07 0209) og vextir í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans.

VII-12. Meðalvextir verðtryggðra útlána banka og sparisjóða og ávöxtun spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Meðalvextir og meðalkjörvextir á verðtryggðum skuldabréfalánum banka og sparisjóða og ávöxtunarkrafa íbúðabréfa (flokkur HFF 15 0224) (frá 9. júlí 2004, húsbréf þar aður) og spariskírteina (flokkur RIKS 15 1001).

VII-13. Mismunur meðalkjörvaxta og stýrvaxta, mismunur útlánsvaxta banka og ávöxtunar spariskírteina

Heimild: Seðlabanki Íslands. Mismunur verðtryggðra meðalútlánsvaxta banka og sparisjóða og ávöxtunarkröfu spariskírteina (flokkur RIKS 15 1001) (þessar ráðir eru sýndar í mynd 64). Mismunur óverðtryggðra meðalkjörvaxta banka og sparisjóða og vaxta í endurhverfum verðbréfakaupum Seðlabankans.

VII-14. Út- og innlásstextir banka og sparisjóða (verðtryggð kjör)

Heimild: Seðlabanki Íslands. Vegið meðaltal meðalvaxta verðtryggðra skuldabréfalána og vegið meðaltal innlánsvaxta á verðtryggðum reikningum bundnum í 60 mánuði hjá bönkum og sparisjóðum.

VII-15. Gengi krónu gagnvart evru og Bandaríkjadal og gengisskráningarvíslala krónu

Heimild: Seðlabanki Íslands. Gengi evru og Bandaríkjadals gagnvart krónu miðað við skráð opinbert viðmiðunargengi Seðlabanki Íslands og gengisskráningarvíslala krónunnar. Daglegar tölur.

VII-16. *Nafngengi og raungengi krónu*

Heimild: Seðlabanki Íslands. Raungengi krónu, mánaðarlegar tölur miðað við hlutfallslegt neysluverð. Gengisskráningarvísitala íslensku krónunnar, mánaðarleg meðaltöl. Nýjasta gildi gengisskráningarvísítölu er meðaltal þeirra daga sem liðnir eru í mán-uðinum fram að útgáfu Hagvísa.

VIII-1. *Verðlagsþróun erlendis*

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar 12 mánaða breyting neysluverðs í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-2. *Atvinnuleysisþróun erlendis*

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt atvinnuleysi (fjöldi atvinnulausra sem hlutfall af mannafla) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-3. *Iðnaðarframleiðsla erlendis*

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Árstíðarleiðrétt iðnaðarframleiðsla sem vísitala (2000=100) í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-4. *Hagvöxtur erlendis*

Heimild: EcoWin. Ársfjórðungslegar tölur. Magnbreyting vergrar landsframleiðslu frá sama fjórðungi á fyrra ári í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Bretlandi og Japan.

VIII-5. *Vöxtur breiðs peningamagns erlendis*

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Peningamagn skilgreint sem M3 eða því sem næst.

VIII-6. *Útlánavöxtur innlásstofnana erlendis*

Heimild: EcoWin. Mánaðarlegar tölur. Útlán án markaðsverðbréfa. Tölur fyrir Bretland eru aðeins útlán til einkageira.

VIII-7. *Hlutabréfaverð erlendis*

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Sýndar eru breiðar hlutabréfavísítöllur; S&P 500 í Bandaríkjunum, EURO STOXX Index á evrusvæðinu, FTSE 350 í Bretlandi og Nikkei 225 í Japan. Vísítolurnar eru allar settar á 100 í ársbyrjun 2000.

VIII-8. *Stýrivextir seðlabanka erlendis*

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur um stýrivexti Seðlabanka í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

VIII-9. *Vextir á peningamarkaði erlendis*

Heimildir: EcoWin. Daglegar tölur um vexti á peningamarkaði til þriggja mánaða í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu og í Bretlandi.

VIII-10. *Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa erlendis*

Heimild: EcoWin. Daglegar tölur. Vextir 10 ára ríkisskuldabréfa í Bandaríkjunum, á evrusvæðinu, í Japan og Bretlandi.

VIII-11. *Gengi evru gagnvart jeni, Bandaríkjadal og bresku pundi*

Heimild: Seðlabanki Íslands. Daglegar vísítöllur. Krossgengi miðað við íslenska krónu. Vísítolurnar eru settar á 100 31. desember 2001.

VIII-12. *Hagvaxtarspár fyrir evrusvæðið, Bretland og Þýskaland*

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu á evrusvæði, í Bretlandi og Þýskalandi. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár. Hver ferill sýnir því þróun spár um hagvöxt viðkomandi ríkis á viðkomandi ári.

VIII-13. *Hagvaxtarspár fyrir Bandaríkin og Japan*

Heimild: Concensus Forecasts. Spá um árlegan raunvöxt vergrar landsframleiðslu í Bandaríkjunum og Japan. Byggt á mánaðarlegum spám 240 stofnana víðsvegar um heim sem vegnar eru saman. Sýndar eru spár fyrir næstliðið ár, yfirstandandi ár og næsta ár, og er einn ferill fyrir hvert ár. Hver ferill sýnir því þróun spár um hagvöxt viðkomandi ríkis á viðkomandi ári.

VIII-14. *Leiðandi hagvísar (Leading Indicators) OECD*

Heimildir: EcoWin, OECD. 6 mánaða breyting á árskvarða. OECD, Bandaríkin, evrusvæðið, Bretland og Japan. Leiðandi hagvísar OECD eru samsettir og byggjast á breiðu safni annarra hagvísa.

VIII-15. *Væntingavísítöllur á evrusvæðinu og í Bandaríkjunum*

Heimildir: EcoWin, European Commission, The Conference Board í Bandaríkjunum og Institute for Supply Management (ISM Report on Business) í Bandaríkjunum. Sýndar eru væntingavísítöllur fyrir neytendur og fyrirtæki.